

שיעור יט

בענין נגיעה בדקות שמשנה צורת האות

01254867 0-000

היה שאפשר שיש לחוש שנראה כמו שי"ן עם ד' ראשין שרבו הפוסלים וכמו שהביא המ"ב באות שי"ן, וכן אפשר דהוה שינוי מעט שיש כאן עוד ירך, ומ"מ להלכה הכשרתיו מאחר שאין כאן עוד ראש שנאמר שיש כאן ד' ראשין, וכן ע"י הדבוק אינו בטיל צורת יו"ד מיניה, [ועיין מק"מ (סי' ל"ב ס"ק צ"ה)], אבל אם יורד קו דק ואינו מגיע עד למטה שיראה כמו עוד רגל אלא נדבק לירך השמאל ועי"כ נמלאנה יבטיל צורת אות זו"ן מיניה אבל ישאר כצורת אות וי"ו אין כאן בית מיחוש.

(ה) **וכן** הדין ביש קו דק בין ירכי השי"ן ונשאר מעל הקו המחבר עוד צורת ראש ורגל, ואף אם ימלאו הקו בדיו ישאר צורת אות שי"ן עליו כשר לכתחילה, ומ"מ יגררנה לכתחילה.

(ו) **ובדין** זה נלענ"ד להוסיף יסוד גדול, דהנה מה שהתירו הפוסקים בדיעבד בנגעו ראשי השי"ן זה לזה בדקות לגרור הדיבוק, הוא מטעם שניכר שקוין האלו לא נעשו לגוף האות אלא נדבקו בלא כוונה, וההוכחה לזה דקות הדיבוק או צורת הדיבוק, אבל אם החיבור הוא עב קצת ניותר מעובי התגין] ואין ניכר מצורתו שהוא קו יתר, יש להחמיר, וע"כ לשון הפוסקים בזה נדבקו כחוט השערה ללמדך שאם הדיבוק קצת עב יש להחמיר, ודבר זה למדתי מתורתו של הזכרון יוסף (שו"ת סי' ב' ד"ה וא"כ).

(ז) **אם** יש קו דק המחבר שנראה רק ע"י עיון היטב ואינו ניכר בראיה סתם, נלענ"ד דאם הנגיעה הוא במ"ם פתוחה שעיי"ז אינה נקראת יותר פתוחה יש להחמיר, וכן אם הנגיעה ברגל ה"א וקו"ף לגנה, אבל בנגיעה בראשי השי"ן וכדומה יש להקל דכל הטעם דפסלו הפר"ח ודעימיה משום דהוה

(א) **הנה** אף שהכשרנו בשיעור הקודם בדיעבד לגרור בנגיעה בגוף האות, מ"מ נראה דאם יש שני קוין פסול לכו"ע, כגון טי"ת שיש נגיעה דקה בחלק העליון של עובי הקולמוס ועוד נגיעה בחלק התחתון, ואם נמלא דיו בין שני הקווים האלו יהיה ממש צורת אות סמ"ך פסול לכו"ע.

(ב) **וגדולה** מזו כתב המק"מ צורת אות גימ"ל (ס"ק י"ב) וז"ל, צל"ע אם לא נדבקה היו"ד לגמרי לרגל ימני רק נמשך נגיעה קו דק מסוף היו"ד לסוף הרגל ותינוק מכיר ג' אי מהני גרירת הנגיעה כנ"ל באות האל"ף (דין ג') דשאני הכא דנעשה כנו"ן לפנינו, ומה שיש שם באמצע מעט לבנונית בלי דיו אינו מוציא מתורת נו"ן, וכן נראה דבזה דינו כאילו נדבקה כולה, עכ"ל.

(ג) **ונראה** דכן הדין בתי"ו שיש קו דק מסוף הגג עד סוף הבליטה לצד שמאל באופן שאם ימלאנה יהיה ממש צורת אות חי"ת יש לפסול, ועיין מק"מ (סי' ל"ב ס"ק צ"ה) שרצה לפרש מה שפסל המג"א דיבוק בתי"ו דכוונתו כה"ג לפסול בזה, דאפשר ואף שאין הכרח כ"כ דהיכא דגוף האות הוא עב ורואים שהוא מעיקר צורת האות והקו הנוסף הוא דק ורואים שזה תוספת בעלמא, היה מקום לומר שאין לדון ע"ז דהוה כאילו מילאוהו בדיו, מ"מ מאחר שכל הדין בנגיעת האות לעצמה להכשיר ע"י גרירה מפוקפק ורבו הפוסלים, כדהארכנו לעיל (שיעור י"ז) בכה"ג **בדא"י** **אוצר החכמה** יש להחמיר.

(ד) **עובדא** בא לידי בשי"ן שראשה השמאלי כזי"ן יורד קו דק נוסף מצד ימין הראש עד למטה באופן שאם ימלאוהו עדיין יש כאן צורת וי"ו, והכשרתי, ומ"מ אמרתי שאינו מהודר וטעמי

נגיעה
דקה
בטי"ת
בשני
קוין

דברי
המק"מ
בנגיעה
דקה
ברגל
הגימ"ל

נגיעה
דקה
בתי"ו

קו דק
שיוורד
מראש
השי"ן